

TIP 5: STUUR DYSLEXIE OP VAKANTIE

Heb je ook last van dyslexie tijdens de vakantie? Die vraag kan je tweeledig opvatten: 'Ben ik in de vakantie ook dyslectisch?' of 'Moet ik ook in mijn vakantie veel oefenen?'

Dyslectisch of dyslexie

Er wordt wel eens beweerd dat iemand niet *dyslectisch is*, maar *dyslexie heeft*. Hiermee wil men zeggen dat zo iemand meer is dan dyslexie alleen. En dat is natuurlijk ook zo. Maar verder is het net als mensen die slechthorend zijn, slecht ziend of anderszins gehandicapt of beperkt. Zo bepaalt dyslexie niet alleen je leven op school, maar zeker ook het leven buiten de school. Ook daar wordt veel meer door de dyslexie bepaald dan mensen vaak denken. Dyslexie heeft niet alleen gevolgen voor lezen en schrijven, maar heeft invloed op allerlei denkprocessen van mensen. In veel onderdelen van de informatieverwerking verschillen mensen met dyslexie van anderen.

Gedrag buiten de school wordt door dyslexie bepaald. Soms worden mensen dan onterecht verstrooid of zelfs slordig genoemd. Vaak zijn mensen met dyslexie minder attent, vergeten hun afspraken of kunnen niet vlot op bepaalde woorden komen. En dat, terwijl ze niet minder slim zijn. Dat betekent dus dat je ook in de vakantie dyslectisch bent, wanneer je niet hoeft te lezen of te schrijven.

Achteruitgang

Dan is er de vraag of het verstandig is de kinderen met dyslexie ook in de vakantie veel te laten oefenen. Ze zouden immers al hun kennis en vaardigheden weer kwijt kunnen raken! Wij denken dat het tegendeel waar is. Natuurlijk zullen kinderen die niet oefenen weer een gedeelte van die met moeite verworven leerstof na weken verliezen.

Dat is helemaal niet zo erg wanneer alles weer tijdig wordt opgerakeld. Sterker nog: door dat oprakelen van kennis na een rustperiode wordt deze leerstof nog sterker in het geheugen verankerd.

Anders gezegd komt het erop neer, dat wanneer je in de vakantie regelmatig en veelvuldig oefent de leerstof minder zal beklijven dan wanneer je na een aantal weken rust deze leerstof opnieuw gaat oefenen. Vanuit de leertheorieën weten we dat korte en langere periodes van rust positief werken op het geheugen. De 'geheugenpaden' worden a.h.w. sterker aangelegd wanneer ze in een periode met rust enigszins 'vervagen'.

Vakantie is vakantie

Dat betekent dat kinderen met dyslexie vooral de eerste vier weken van de vakantie geen leerstof moeten herhalen of oefenen. Maar de laatste twee weken voordat de scholen weer beginnen moeten ze alle verworven leerstof (zie Spiekerschrift) systematisch en planmatig elke dag weer even oprakelen. Dan zijn ze op de eerste schooldag weer helemaal bij.

Wat doen we dan in die laatste weken van de vakantie?

1. Uiteraard weer even dagelijks de leesoefeningen zoals dat door de begeleider is geadviseerd. Daar hoort ook stillezen bij.

2. Spelling oefenen zonder te schrijven. Het gaat bij spelling om de juiste manier van strategie kiezen. De meest belangrijke hierin is bewust en aandachtsvol luisteren naar het woord. We doen dat op onze EGES-manier 'top-down'. (BAAT)

Spellen is bewust luisteren

Hieronder volgen de stappen die je hierbij moet volgen:

1. Luisteren naar het hele woord.

Je vraagt je dan af of je dat woord kent, wat de betekenis is en of je dat woord als uitzonderlijk kent. Ook sta je stil bij het soort woord; werkwoorden kennen immers andere regels, maar ook zelfstandige of bijvoeglijke naamwoorden verschillen.

2. Woordstukken hakken.

Je verdeelt het woord in stukken volgens de hakregels. Luister hierbij vooral naar de korte en lange klinkers in een open of gesloten woordstuk.

Of hebben we hier met een 'deftige-dame-woord' te maken.

3. Klankgroepen

Je vraag je in elk deel af of je bepaalde klankgroepen hoort die op een speciale manier moeten worden geschreven. (3x3 / kop en staart)

4. Klanken

Dat zelfde doe je met bepaalde klanken.

ij-ou-g /ei-au-ch, d/b, -d of -t, 'stomme' e, maar ook v/f en s/z

En in de hogere groepen geldt dat voor Franse en Engelse leenwoorden. Dan moeten we de klankenkaart voor de leenwoorden er bij pakken.

5. Werkwoorden

Volg de juiste stappen om het werkwoord goed te vervoegen

Opmerkingen:

De belangrijke kaarten uit het BAAT-Spiekschrift op de tafel leggen en de problemen laten aanwijzen werkt enorm effectief.

Een zelfgemaakt hulpkaart waarop de diverse rubrieken schematisch staan aangegeven is ook een goed middel om snel de juiste regel bewust te krijgen.

Rest mij nog alle leerlingen, ouders, begeleiders en leerkrachten een fijne vakantie te wensen.

Simon Eg,

© 2021 EGES